

ת"פ 19662/01/16 - מדינת ישראל נגד פלוני - קטין

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19662-01-16

בפני כבוד השופט דניאל פיש

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני - קטין

ע"י ב"כ עו"ד ליאוניד פרחובניק - סניגוריה ציבורית

הנאשם

גזר דין - לפרסום

1. הנאשם שהיה קטין בעת ביצוע העבירות, הודה במסגרת כתב אישום מתוקן שכלל שלושה אישומים בביצוע עבירות של: (1) סיוע לשוד בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 402(ב) + 31 לחוק העונשין, קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 409(א)(1) לחוק; (2) סיוע לשוד לפי סעיף 402(א) + 31 לחוק, ו- (3) שוד לפי סעיף 402(א) + 29 לחוק.

2. על פי האישום הראשון הנאשם וקרוב משפחה, יחד עם אדם נוסף, קשרו קשר לפיו האדם הנוסף, א', ישדוד טלפונים ניידים בסיוע הנאשם וקרוב משפחתו. במסגרת הקשר הסיע הנאשם את האחרים ברכבו והמתין בעת ביצוע מעשי השוד כדי למלטם עם השלל. יצוין שבמקרה הראשון הקרבן שהיה קטין הותקף ונגרם לו נקב בעור התוף ודימום. במקרה השני הקרבן, שגם הוא היה קטין, הותקף על ידי מתן סטירה בפניו. במקרה השלישי, הותקף הקרבן על ידי מכת אגרוף בפניו ונגרמו לו חבלה ונפיחות מתחת לעין שמאל.

3. המאשימה טענה שהעבירות של שוד מכשירים סלולריים הפכה למכת מדינה ויש להגיב עליה בהתאם על ידי ענישה מרתיעה והולמת (ע"פ 8627/14 דביר נ' מדינת ישראל (14.7.2015)). נטען גם לאור אופי המכשיר שנשדד שמדובר גם בפגיעה בפרטיות ובתחושת הבטחון האישי לאור כך שבטלפונים מאוחסן מידע אישי רב. נטען שיש לראות בתכנון המוקדם של העבירות וחלוקת התפקידים נסיבה לחומרה כמו גם התמשכות המעשים שבוצעו במהלך יומיים והעובדה שנבחרו קרבנות צעירים שהם בבחינת טרף קל.
4. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם נטען שהוא היה בן 17.9 שנים בעת ביצוע העבירות ולחובתו הרשעה קודמת בגין עבירה של שוד טלפון נייד שאז למרות חלקו המשמעותי בביצוע העבירה, הוטל עליו עונש של שירות לתועלת הציבור, צו מבחן ופיצוי. נטען שהתנהלותו הנוכחית מלמדת שהוא לא למד לקח מהענישה המקלה שהוטלה עליו בתיק הקודם והסלים את התנהגותו.
5. באשר למדיניות הענישה נטען שנקודת המוצא חייבת להיות הטלת עונש מאסר משמעותי ואוזכרו המקרים הבאים: ע"פ 2246/13 פלוני נ' מדינת ישראל (23.4.2014) - באותו מקרה בגין עבירות של קשירת קשר לפשע, שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע עוון ושיבוש מהלכי משפט, הוטלו על המערער 24 חודשי מאסר בפועל כאשר היה מדובר בשוד אלים של מכשיר טלפון ושוד שבוצע כלפי מתלונן בודד על ידי המערער וחבריו. הערעור נדחה.
- בע"פ 5679/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2.1.2014) בגין שוד בנסיבות מחמירות של עובד חנות בתחנת דלק באמצעות סכינים על ידי קבוצה, הוטלו עונשים של 34 חודשי מאסר על הבגיר מביניהם ולגבי 2 הקטינים המערערים - 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל ביחס לאחד המערערים ושינה את עונשו ל- 20 חודשים לאור שוני הנסיבות והעבר בינו לבין המערער השני והעובדה שחלקו באירוע היה פחות חמור. יוער שבאותו מקרה ניתנו תסקירים שליליים.
- בע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2013) נדחה ערעור על חומרת העונש שנגזר על מערער שהורשע על פי הודאתו בעבירות שוד בנסיבות מחמירות וניסיון שוד שבוצעו עם בגיר כאשר הוטלו עליו 24 חודשי מאסר בפועל (על הבגיר הוטלו 36 חודשי מאסר בפועל). הערעור נדחה.
- צוין גם ת"פ 19684-01-16 מדינת ישראל נ' איסקוב (8.6.2016) שם נגזר דינו של א', שותפו של הנאשם, ל- 24 חודשי מאסר בפועל (שהופחתו ל- 19 חודשי מאסר בפועל בע"פ 5704/16 לאחר שעבר הליך טיפולי מוצלח במסגרת כליאתו). על רפול נגזר עונש של 10 חודשי מאסר בפועל.
6. המדינה ביקשה בסופו של עניין להרשיע את הנאשם ולהשית עליו עונש ממשי בכלא, מאסר על תנאי משמעותי, קנס ופיצוי למתלונן.

טיעוני ב"כ הנאשם לעניין העונש

7. ב"כ הנאשם ציין מבחינת ההליכים שביום 21.1.16 נשלח הנאשם למעצר בית בפיקוח אלקטרוני וביום 9.3.16

בהתאם להמלצת שירות המבחן, הוא הועבר למוסד בדרום הארץ בו שהה, במסגרת סגורה, משך 3 חודשים, שם הוא שיתף פעולה ובהמשך הוא הועבר להוסטל להעמקת ההליך הטיפולי החל מיום 17.7.16.

8. כמו כן הזכיר הסניגור את המלצת שירות המבחן ונטען שהפסיקה קבעה שסטיה מהמלצת שירות המבחן הינה החרג ומחייבת נימוקים מיוחדים. נטען עוד שחלקו באירועים לא היה דומיננטי. על כן ביקש הסניגור לקבל המלצת שירות המבחן ולהטיל צו מבחן בתנאי מגורים עד ליום 17.7.17 ולאחר מכן בהתאם להוראות שירות המבחן ובנוסף של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי.

9. נטען שהנאשם חסך זמן רב בהודאתו וטען שבכל האירועים הוא נותר ברכב ולא היה מגע בינו לבין המתלוננים. נטען שחלקם של האחרים היה גדול יותר הוסבה תשומת הלב לכך שגם עונשו של הקטין השני הומתק בעקבות הליך שיקומי שהוא עובר. נטען שגזרי הדין של השותפים אינם צריכים להוות אמת מידה לעונשו של הנאשם כאן לאור השינוי בנסיבותיהם.

10. באשר לאי סטיה מהמלצת שירות המבחן, אוזכר רע"פ 7480/10 פלוני נ' מדינת ישראל (10.01.2011) וע"פ 5048/09 פלוני נ' מדינת ישראל (14.2.2010).

באשר לענישה הפנה הסניגור לת"פ 12494-11-15 מדינת ישראל נ' שאוויש (2.11.2016) שם הועדפו שיקולי שיקום ביחס לבגיר שהורשע בעבירות שוד.

אוזכר גם ת"פ 8346/07 מדינת ישראל נ' פלוני, שם בעבירות של דרישת נכס בכוח ובאיומים ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, הועדפה דרך השיקום

11. הסניגור הודה שלחובת הנאשם הרשעה קודמת, אך טען שאין מדובר באדם שיש להגדירו כרצידי וויסט בעיקר כיוון שמדובר בשתי עבירות בלבד ונטען עוד שההליך השיקומי הקודם לא התנהל באותה אינטנסיביות כמו ההליך הנוכחי.

12. הנאשם עצמו התנצל על מעשיו ואמר שהוא נמצא תקופה ארוכה בשיקום ותאר את אורח חייו כעת.

תסקירי שירות המבחן

13. בתסקיר הראשון מיום 9.10.16 תוארו קורותיו של הנאשם ובין היתר שהוא בן למשפחה קשת יום. תוארה קליטתו המוצלחת במעון סגור במסגרת ההליך הנוכחי ושהליכי השיקום מצליחים עד כה (באותו זמן היה מדובר בתקופה של כ- 3 חודשים) והומלץ על המשך שהותו בהוסטל.

14. בתסקיר משלים מיום 29.1.17 ניתן דיווח המשך חיובי כאשר צויין כאשר הועבר להוסטל ובסיכום סופי צויין כי ניכר כי הנאשם קיבל החלטה לשתף פעולה עם ההזדמנות שניתנה לו להליך הטיפולי והשיקומי ובמסגרת ההמלצה

הסופית הומלץ על השלמת שנה בהוסטל והטלת צו מבחן בתנאי מגורים עד ליום 17.7.17, מאסר על תנאי לתקופה משמעותית, פיצוי למתלוננים והטלת עבודות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות שיבוצעו עד לסיום שהותו בהוסטל.

דין

15. הנאשם היה עצור מיום 29.12.15 עד ליום 31.12.15 ומיום 3.1.16 עד ליום 21.1.16.

16. היות שמדובר באדם שהיה קטין בעת ביצוע העבירה, אין צורך לקבוע מתחם ענישה. יחד עם זאת אין ספק שנפגעו ערכים חברתיים מוגנים ובעיקר - בטחונם האישי ושמירה על הקניין של קטינים. יחד עם זאת, לא אתעלם מתוצאות ההליכים שהתנהלו ביחס לשותפיו. באשר להם יצוין שאכן תפקידו של הנאשם היה פחות דומיננטי ובודאי פחות אלים מתפקידם של האחרים וביחוד תפקידו של א', בכל מעשי השוד.

17. באופן רגיל, במקרה כגון דא, היה מקום להטיל תקופת מאסר משמעותית על הנאשם, בעיקר מכיוון שזו היא הפעם השניה שהוא עובר עבירות שוד. ואולם, מדובר באדם שהיה קטין בעת ביצוע העבירות אשר מזה תקופה ארוכה עובר בצורה מוצלחת הליך שיקום שנמצא עדיין בעיצומו. הפסקת ההליך האמור על ידי שליחתו לכלא תפגע באפשרות לשקמו, גם אם יתחיל להשתתף בהליך שיקומי במסגרת כליאתו.

18. אמנם, נכון הוא שהנאשם חזר וביצע עבירות נוספות לאחר שהשתתף כבר בהליך שיקום, ואולם בעניין זה אני מקבל עמדת סניגורו שאין להשוות בין אינטנסיביות השיקום הפעם לעומת ההליך שעבר במקרה הקודם.

19. כתוצאה, אני מרשיע את הנאשם עבירות שפורטו לעיל. נראה לי שבמקרה דנן יש לקבל את המלצת שירות המבחן ולהעדיף שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה. על כן, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. תקופת מבחן בתנאי מגורים עד ליום 17.7.17, בהתאם להוראות שירות המבחן.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שיופעל במידה והנאשם יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. ₪ 1,000 פיצוי לכל אחד מן המתלוננים לתשלום עד ליום 31.12.17.

ד. 100 שעות עבודות שירות לתועלת הציבור שיבוצעו עד לסיום שהות הנאשם בהוסטל.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, ט' אדר תשע"ז, 07 מרץ 2017, בנוכחות הצדדים.

